

Larmades polisen till brottsplatsen kl 23.23 eller 23.29?
Anlände de första poliserna till brottsplatsen kl 23.24 eller 23.30?
Lämnade ambulansen brottsplatsen kl 23.28 eller 23.36?
Anlände ambulansen till sjukhuset kl 23.35 eller 23.38?
Frågorna är ännu i denna dag föremål för diskussion bland under-
sökande journalister och s k privatspanare.

Jag har tidigare lämnat en skriftlig redogörelse över vad som in-
träffade under tidsperioden 28 februari — 8 mars 1986 och densamma
offentliggjordes i samband med det allmänna mötet lördagen den 4
november 1989 här i ABF-huset. Jag fortsätter nu med att redogöra
för några viktiga händelser efter den 8 mars 1986.

Tisdagen den 11 mars 1986 blev jag förhörd per telefon av kriminal-
kommissarien Jan Länninge. Förhöret avsåg mina tidsangivelser och
varade omkring 30 minuter. Detta var både första och sista gången
som jag kontaktades av de s k Palme-utredarna.

Under ett samtal någon vecka senare med Länninge i ett annat ärende
fick jag veta, att det hade gjorts en omfattande utredning om de
kontroversiella tidsangivelserna varvid det konstaterats, att den
officiella larmtiden från polisens sambandscentral (SBC) var den
rätta, d v s kl 23.23. Såsom det avgörande beviset åberopades att
ambulansen lämnat mordplatsen kl 23.28 vilket framgick under en
kontroll av ett inspelningsband från länsalarmeringscentralen (LAC).
Förhållandet att min tjänstebil 2520 hade indaterats hos SBC först
kl 23.31 saknade tydligen helt bevisvärde.

Ny bevisning:

Mauricio Vigil och Ernst Fürntratt-Kloep har konstaterat, att det
på spaningsledningens bandkopia hörs "fel" Fröken ur. Misstanke
föreligger således **att** urkundsförfalskning förekommit, vilket
anmälades till Riksåklagaren 1989-08-14.

Kommentar:

Efter det att jag vittnat i Hovrätten måndagen den 9 oktober 1989
kontaktade jag Jan Länninge, som numera är chef för Östermalmspoliserna.
Vi diskuterade hans gamla utredning om tidsangivelserna. Länninge
anser fortfarande att jag haft fel. Själv har jag fortfarande
motsatt åsikt.

Onsdagen den 12 mars 1986 tog jag en personlig kontakt med chefen för ordningsavdelningens driftsektion, intendenten Curt Nilsson, som bestämt hävdade att larmet utgått kl 23.23. Såsom ett annat bevis åberopades, att spaningsledningen hade förhört mannen som stoppade oss (Söderström/Windén) i bil 2520. Det skulle ha varit en taxi-chaufför som från sin bil hört larmet till basstationen, Järfälla Taxi, och någon minut herefter observerat vår polisbil; hejdat denna och informerat oss om skottlossningen.

Nyttillkommen information:

Identiteten på "taxichauffören" avslöjades först tisdagen den 25 april 1989 då Hans Holmér vittnade i Göteborgs Tingsrätt. (Tryckfrihetsmålet mot tidningen Proletären.) "Taxichauffören" är numera polisaspirant, och han tjänstgör i Jakobsbergs polisdistrikt.

Sven Anér skrev den 28 april 1989 ett öppet brev till rikspolischefen och begärde "omedelbara åtgärder" genom att vederbörande polisaspirant sammanfördes "med de båda rutinerade polismännen och samstämmiga vittnena Gösta Söderström och Ingvar Windén. Brevet avslutas sålunda: "Frågan huruvida larmet efter Olof Palme gick kl 23.23 eller 23.29 är, som Du vet, avgörande viktig. Gick larmet sent framstår en mängd viktiga frågor, inte minst rörande spaningarnas bedrivande och rörande vittnesmål i förundersökningen, som mörkt obesvarade."

Torsdagen den 25 maj 1989 träffade jag kriminalkommissarierna Hans Ölvebro och Ingemar Krusell, vilka omtalade, att spaningsledningen ej ämnade agera på det sätt som Sven Anér hade krävt. Det blev således vare sig ytterligare förhör, ännu mindre något sammanförande. Jag fick även den minst sagt förvånande informationen, "att tidsangivelserna vid mordplatsen inte längre är intressanta. Numera är det enbart tidsangivelser utanför biografen Grand som intresserar oss".

Torsdagen den 28 augusti 1986 intervjuades jag av Juristkommissionen angående mina åtgärder som insatsledare på brottsplatsen. Jag tog på eget initiativ upp frågan om larmtiden och informerade om motringningen från SBC till Järfälla Taxi. Jag frågade även om min kollega Ingvar Windén skulle intervjuas och fick då till svar: "Enligt kommissionens bedömning är det ej nödvändigt att intervjua Windén."

Torsdagen den 11 september 1986 kontaktades jag per telefon av intendenten Sven Persson, som var Juristkommissionens expert i sambandsfrågor. (Persson hade tidigare varit chef för SBC och bl a samarbetat med Ericsson Radio under förberedelser och installation av polisens "Radiosystem 80". Jag redogjorde ännu en gång för min

bestämda uppfattning att larmtiden varit kl 23.29. Sven Persson skulle utreda frågan ytterligare.

Några veckor senare sammanträffade jag med Persson i polisresturangen, varvid han omtalade, att hans utredning var klar och redovisad till juristkommissionen. Han hade konstaterat att jag haft rätt beträffande larmtiden. Jag önskade få ta del av hans utredning, vilket han tyvärr ej ansåg sig kunna bevilja.

Onsdagen den 29 oktober 1986 fick jag ta del av protokollet hos juristkommissionen avseende förhöret med mig själv. Där stod inte något om motringningen SBC - Järfälla Taxi vilket jag påpekade. Man förklarade: "Juristkommissionen har gjort bedömningen att denna information för närvarande är oväsentlig" men att frågan sannolikt kommer att beröras av en parlamentariskt tillsatt undersökningskommission.

Uppllysning:

Jag blev aldrig intervjuad av den sk Edemankommissionen. Däremot fick jag vissa informationer från undersökande journalister att såväl Ragnar Edeman, Torbjörn Fälldin och Jörn Svensson varit helt övertygade om att den officiellt meddelade larmtiden var den rätta.

Måndagen den 26 oktober 1987 intervjuades jag av tre reportrar från Sveriges Radio, programmet Kanalen. Mina kontroversiella tidsangivelser diskuterades livligt. Man hade nämligen räknat ut, att därest larmtiden varit kl 23.29 hade kommissariebilen 1520 från norrmalmsdistriktet befunnit sig i närheten av mordplatsen redan kl 23.25. Mängder av frågor ställdes, såsom: Fanns det möjligen ett tidigare larm som jag inte hört? Är det brukligt att en befälsbil inte körs den närmaste vägen till en brottsplats? Är det vanligt att rutinerade poliser inte låter ett viktigt vittne medfölja i bilen för spaning efter misstänkta gärningsmän? Programmet sändes påföljande onsdag, varvid några polisens misstänkta delaktighet i Palme-mordet särskilt betonades. Jag konstaterade, att därest det återopade vittnet (Lars Jeppsson) talat sanning, så framstod kommissariebilen 1520:s uppdykande längs gärningsmannens flyktväg kl 23.25 såsom mycket misstänkt.

Redan dagen efter kontaktade jag förundersökningsledaren Ulf Karlsson per telefon och önskade ett personligt sammanträffande. Karlsson var inte villig att träffa mig, men han lovade att jag skulle få samtala med någon annan ansvarig person inom spaningsledningen.

Tisdagen den 3 november 1987 sammanträffade jag med åklagaren Jörgen Almblad samt två kolleger från Rikspolisstyrelsens säkerhetsavdelning. Jag redogjorde detaljerat för min uppfattning om förklaringen/orsaken

till att polislarmet blivit fördröjt med sex minuter, samt att jag ansåg det vara synnerligen betydelsefullt för det pågående förundersökningsarbetet att spaningsledningen i fortsättningen agerade efter detta faktum. Almbiad verkade påfallande likgiltig, men han lovade mig att "göra vissa kontroller".

Uppllysning:

I samband med tryckfrihetsmålet i Stockholms Tingsrätt torsdagen den 29 juli 1989, dit Almbiad var kallad som vittne, fick han även några frågor om de kontroversiella tidsangivelserna. Almbiad svarade därvid bl a: "Söderström har fel. Det är de officiella tidsangivelserna som gäller."

Söndagen den 17 januari 1988 skrev jag till "förundersökningsledaren i Palme-utredningen" och hemställde att få ta del av femton handlingar som sannolikt utgjort underlag för utredande och granskande myndigheters konstaterande, att de första polismännen hade anlant till brottsplatsen inom ett par tre minuter efter mordet.

Förundersökningsledaren, avdelningschefen vid Rikspolisstyrelsen Ulf Karlsson, avslog min framställning redan den 20 januari 1988 med följande motivering:

"De efterfrågade handlingarna är ej allmänna handlingar enligt 2 kap 3 § tryckfrihetsförordningen. De innehåller dessutom uppgifter som om de röjs - kan såväl försvåra den pågående brottsutredningen som medföra att enskild lider men. På grund härav föreligger enligt 5 kap 1 § och 9 kap 17 § sekretesslagen (SFS 1980:100) hinder mot att lämna ut handlingarna."

Överklagning till Kammarrätten den 1 februari 1988 och besvär till Regeringsrätten den 7 mars 1988 medförde ingen ändring av Rikspolisstyrelsens beslut. Slutlig dom i Regeringsrätten den 17 juni 1988.

Måndagen den 27 juni 1988 var en privatperson inne på Norrmalms polisstation och anmälde mig såsom misstänkt för medhjälp till mord. Ur denna anmälan citerar jag följande: "Den misstänkte väntade tre minuter enligt egen utsago och nio minuter enligt juristkommissionens rapport innan han vidarebefordrade uppgiften att det var statsminister Olof Palme som låg skjuten på Sveavägen. Därmed fick mördaren tid att fly från innerstaden innan eventuella vägspärrar hann upprättas. Den misstänkte har många års erfarenhet som polis varför hans beteende antyder brottsligt uppsåt. Denna misstanke förstärks av att han trots sin egen senfärdighet kritiserade polisleddningen för senfärdighet, varvid syftet med hans egna gärningar ej kom att uppmärksammas."

Polismyndigheten beslutade redan den 29 juni 1988 att ej inleda någon förundersökning. Som motivering för beslutet angavs: "Den misstänkte är oskyldig."

Söndagen den 7 augusti 1988 refererades brottsanmälningen av tidningen Kvällsposten på såväl löpsedeln som i stort uppslagna artiklar.

 Tisdagen den 16 augusti 1988 skrev jag till Rikspolisstyrelsen och hemställde att denna gång endast få ta del av sex handlingar, av vilka tre utgjordes av förhørsprotokollen med dels Ingvar Windén och de båda piketbefälhavarna som stått under mitt befäl på brottsplatsen förhørsprotokollet som Länninge höll med mig; förhørsprotokollet med mannen som stoppade oss på Kungsgatan samt någon handling som utvisade tidpunkten då brottsoffret infördes på Sabbatsbergs sjukhus. Avdelningschefen vis Rikspolisstyrelsen Ulf Karlsson avsåg min framställning redan dagen efter med samma motivering som tidigare.

Överklagning till Kammarrätten den 3 september 1988 och besvär till Regeringsrätten den 12 oktober medförde inte heller denna gång någon ändring av Rikspolisstyrelsens beslut. Slutlig dom i Regeringsrätten den 24 november 1988.

Innan jag skrev besvärslagan till Regeringsrätten hade jag erhållit ovärderlig hjälp av f d regeringsrådet Gustaf Petré, som efter det definitiva avslaget gav mig rådet "att försöka ännu en gång" men att jag då skulle begränsa min framställning till förhöret med mig själv samt tidpunkten på Sabbatsbergs sjukhus.

Fredagen den 3 februari 1989 skrev jag på nytt till Rikspolisstyrelsen och hemställde att få ta del av de två handlingar som Petré hade föreslagit.

Polisöverdirektören vid Rikspolisstyrelsen Ulf Waldau avsåg min framställning den 17 februari 1989 med följande motivering:
 "Den efterfrågade handlingen nr 1 (förhöret med mig själv) ingår i förundersökningen avseende mordet på statsminister Olof Palme och är ej allmän handling enligt 2 kap 3 § tryckfrihetsförordningen. Den innehåller dessutom uppgifter som - om de röjs - kan försvåra den pågående brottsutredningen. På grund härav föreligger enligt 5 kap 1 § sekretesslagen (SFS 1980:100) hinder mot att lämna ut handlingen. Någon skrivelse överensstämmande med den beskrivning Söderström be-tecknat som nr 2 (ankomsttiden till sjukhuset) finns inte i utredningen."

Överklagning till Kammarrätten med citerad skrivelse från Gustaf Petré den 7 mars 1989. Dom i Kammarrätten den 14 april 1989 varvid min

överklagning lämnades utan bifall. Domskälen avslutades med följande rekommendation: "I den mån Söderström med sin framställning avser att få ta del av någon annan handling som utvisar tidpunkten då Olof Palme infördes till Sabbatsbergs sjukhus står det Gösta Söderström fritt att göra en framställning härom till Rikspolisstyrelsen."

Torsdagen den 27 april 1989 gjorde jag en förnyad och justerad skriftlig framställning till Rikspolisstyrelsen i enlighet med Kammarrättens rekommendation. Och har man sett på !!!!! Den 10 maj 1989 beslutades inom spaningsledningen att jag skulle få ta del av en kopia från sjukhusjournalen som utvisade min efterfrågade tidpunkt. Vid närmare granskning av den per post erhållna handlingen visade det sig att sista siffran i den instämplade tidsangivelsen kl 23.35 sannolikt var manuellt ändrad; troligen hade där ursprungligen stått en åtta.

Sven Anér fick samtidigt likalydande skrivelse och ifrågasatt kopia från Rikspolisstyrelsen, och han anmälde tämligen omgående "ändringen av femman" till polismyndigheten i Uppsala under brottsrubricering "misstänkt urkundsförfalskning".

Kommentar:

Beräknad körtid med ett utryckningsfordon från Sveavägen/Tunnelgatan till Sabbatsbergs sjukhus är högst tre minuter.

Sammanfattande slutsats:

Ny förundersökningsledning bör tillsättas. Överdrivet och missledande hemlighetsmakeri måste i fortsättningen undvikas. All defaitism måste upphöra. Sanningen skall segra! Palmemordet skall lösas!

Tillägg:

Måndagen den 9 oktober 1989, då jag vittnade i hovrätten, avstod både åklagaren och försvararen från att utnyttja tillfället att fråga mig om de kontroversiella tidsangivelserna. Åklagaren berörde endast detta marginellt genom att fråga om jag visste något om Lisbet Palmes psykiska tillstånd före min ankomst till brottsplatsen; en fråga som var helt onödig och som jag naturligtvis besvarade nekande. Jag hade härefter räknat med följdfrågan: "Hur lång tid beräknar Du att det tog från mordtillfället fram tills dess att Du anlände" - en fråga som jag omgående hade besvarat med "8 minuter och 40 sekunder". Härefter en ny följdfråga: "Tycker Du att det var så anmärkningsvärt om fru Palme under denna för henne så påfrestande väntetid hunnit att bli både upprörd och förtvivlad" - något som jag på intet sätt hade ifrågasatt.

Varför avstod denne kunnige och rutinerade åklagare, Anders Helin, från att utnyttja detta tillfälle för att styrka Lisbet Palmes trovärdighet?

Varför frågade inte försvarsadvokaten t ex så här: "Enligt polisutredningen fanns Du på mordplatsen endast någon minut efter skottlossningen. Tycker Du då inte att det är anmärkningsvärt att fru Palme redan hunnit lämna ett signalement på gärningsmannen till en privatperson, men att hon inte alls var kontaktbar när Du anlät" - en fråga som jag i så fall besvarat ungefär sålunda: "Med anledning av att de officiella tidsangivelserna för såväl polislarmet som för polisens ankomst till brottsplatsen är felaktiga framstår advokatens frågeställning såsom enbart hypotetisk och därför missvisande för en rättmätig bedömning av målsägarens trovärdighet."

Anmärkning:

Under tiden som jag satt i advokatrummet och väntade på att bli inkallad i rättssalen fick jag följande fråga av advokaten Lars Ekman: "Hur lång tid beräknar Du att det tog innan polisen kom till brottsplatsen?" Jag svarade omgående "8 minuter och 40 sekunder."